

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

CZĘSTOCHOWIANIN

TYGODNIK

Częstochowskiego Okręgowego Komitetu Robotniczego Polskiej Partii Socjalistycznej.

Prenumerata: Kwartalnie zł. 1.30. Z odnośnikiem do domu zł. 1.65. gr. Rocznie 5.20 z przesyłką zł. 860.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:
Częstochowa, ulica Kościuski Nr. 62.
Telefon Nr. 37. P.K.O. 66.600

Redaktor przyjmuje w poniedziałki od 3-4.
w piątki od 6-8.
Administracja czynna jest w czwartki, piątki i soboty od godz. 17-ej do 20

Cena numeru 10 gr.

W niedzielę, dnia 20 b. m. o godz. 10-ej rano odbędzie się

KONFERENCJA PARTYJNA CZŁONKÓW P. P. S.

w lokalu klubu ul. Kościuski 62.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

CZĘSTOCHOWSKI KOMITET ROBOTNICZY P. P. S.

Jakie jest wyjście z tego położenia?

Co będzie dalej — nikt nie wie. Jaka praca, jakim zarządzeniem, jakim nastawieniem kraju, na jaką jego pracę i działanie — rząd ma lub chce iść dalej — nikt nie wie. Nie wie tego i sam rząd. Może wie marszałek Piłsudski, ale nikomu tego nie mówi. Rząd nie wie, bo żadnym swem posunięciem albo wskazówką nie daje krajowi poznać, dokąd zmierzać i co czynić.

Przed paroma tygodniami rząd i prezes B.B.-chów, p. Stawek, narobili trochę zamętu o to, że chcieli mówić z przesami Klubów o budżecie i o metodach pracy nad nim Sejmu, ale przedstawiciele Klubów rozumieją, że

chodzą o coś innego, więc powiedzieli owszem, radźmy nad tem, lecz jawnie, publicznie i prawnie — na Sejmie.

Teraz znowu nikt nie wie, co będzie dalej. Powiadają sobie ludzie na ucho, i nawet z różnych ministerstw takie pogłoski płyną, że Sejm jeszcze przed listopadem będzie rozwiązany, czyli że już nie będzie mógł nad budżetem obradować. Ale czy po akcie rozwiązania Sejmu będą wyznaczone nowe wybory, czy nie będą wcale, też niewiadomo.

To tylko wieścią tajemniczą chodzi uporczywie po ludziach, że jeżeli będą nowe wybory, to mają się odbyć po rumuńsku.

Po-rumuńsku — dawnego ich rządu mieszczańskiego i wstecznego. Wybory te były wówczas prowadzone przez kłopotliwych, gwałtem, bagnetami — kto nie chciał głosować, jak poljant albo starosta kazał, taki dostawał albo dożąną karę, albo więzienie. Po wyborach fałszował rząd obliczanie kartek wyborczych. W takich wyborach ówczesny rząd rumuński dostał większość posłów stojących po jego stronie. (Jak u nas dziś B. B.)

Czy więc nasz Sejm zostanie rozwiązany, czy nie będzie rozwiązany, czy będą wybory i jakie — nikt nie wie Kraj, Polska, ogół narodu trzymamy jest w zupełnej nieświadomości. Życie

z dnia na dzień, nic twórczego ani z pożytkiem dla kraju nie zapocząyna. Bo w niewiadome, stosunki nikt się nie odważa iść, albo nie ściera się w pracy... Każdy jeno czeka na coś i tak trwa głęboki zastój w życiu narodu i w życiu państwa.

Stan, w jakim taki żyjemy, długo trwać nie może...

Straty, które stan taki powoduje, są dla narodu wielkie i niebezpieczne.

Jakie jest wyjście z tego położenia? Ustąpienie obecnego rządu — jak wskazują uchwały Rady Naczelnej PPS!

W dwudziestą rocznicę krwawej walki proletariatu Polskiego z caratem.

Było to przed 25 laty. Na ulicach Warszawy proletariąt skupiony pod sztandarami P.P.S. zmagął się z krwawym carem o Niepodległość Polski i Socjalizm.

W walce tej stał odosobniony od reszty narodu, nikt nie chciał walczyć o Polskę, nikt nie chciał prócz proletariatu znać słuszności zasad programu PPS.

Mineło wiele długich lat i wielkie czyny wprowadziły światłe słowo: „Niepodległość Polski” w życie.

Dzisiaj, jak przed 25-ciu laty niektórzy ludzie zapomnieli o swej przeszłości i za ich „panowania” chwycyło się dawnych carskich środków tłumienia ruchu robotniczego.

W tą ciężką i jednocześnie historyczną dla polskich mas ludowych chwilę, partja nasza postanowiła jaknajuroczyście obchodzić tą krwawą rocznicę walki o wolność i lud.

W dniu 9 i 10 listopada r. b. masy robotniczo-włościańskie muszą wykrzesać przywiązanie hasłem z przed 25 lat i muszą stwierdzić swą wierność niezachwianą ku realizowaniu świętej sprawy wyzwolenia społecznego, które starają się dzisiejsze rządy wstrzymać i w swym impetie zahamować. Okręgowy Komitet Polskiej Partii Socjalistycznej w Częstochowie posta-

nowił na mocy odpowiedniej uchwały wezwać Lud Pracujący Częstochowy i Powiatu do jaknajbardziej uroczystego obchodzenia 25-letniej rocznicy walki z caratem.

Plac Grzybowski to symbol całej męczeńskiej walki o Polskę Jutra, o Polskę socjalistyczną.

Towarzysze! Bądźcie przygotowani do uroczystości listopadowej.

Kiedy zagra pobudka listopadowego święta niech staną masy i niech wstrząsną i spojrzą ku wschodzącemu słońcu lepszych i jaśniejszych dni.

Niechaj dzień 9 i 10 listopada będzie wielkim świętem zmartwychwstania na nowe wiary w masach ludu.

Program uroczystości zostanie nadany w następnym numerze naszego pisma.

Po konfiskacie

Nr. 41 „Częstochowianina”, z dnia 13-go bm. uległ na mocy zarządzenia Starostwa częstochowskiego konfiskacie.

Wielu czytelników nie otrzymało pisma, które w dalszych ciężkich dla klasy robotniczo-włościańskiej i Państwa momencie, jest jedynym informatorem i wskaźnikiem na idące w

Fundusz obrony demokracji i wolności

Na mocy uchwały centralnego komitetu PPS. utworzony zostaje z dniem dzisiejszym fundusz obrony demokracji i wolności.

Wszelkie sumy pieniężne i inne ofiary wpływające na rzecz funduszu znajdować się będą w rozporządzeniu CKW. PPS.

Tow. Bol. Limanowski objął protektorat honorowy nad funduszem obrony demokracji i wolności.

Zarazem w rękach Aleksandra Dębskiego i Andrzeja Struga jest kontrola nad wpływami składek na rzecz tego funduszu.

Polecamy wszystkim organizacjom PPS. i prosimy wszystkie związki zawodowy, ich oddziały, wszelkie instytucje społeczne wiażące swoje wysiłki w walce o demokrację i wolność, by zbierały przy każdej sposobności wszelkie, choćby najmniejsze składki i

ofiary na fundusz obrony demokracji i wolności.

Sumy pieniężne należy przysyłać na adres naszej Redakcji lub na ręce Kaźm. Pużaka, sekr. generalnego PPS. Warszawa, Wawerska 7, wraz z pokwitowaniami i listami deklarujących się.

W imię jutra Polski pracującej w imię utrwalenia wolności składajcie ofiary. Nikogo brakować nie powinno.

wszystko zachowamy, mówimy:

Możecie gnębić słowo, lecz ducha nie zgnąbiecie.
Bo ten nad kłamstwem naszym jak orzeł mknie wlekcie.

Ofiarność naszych czytelników i poświęcenia na rzecz „Częstochowianina” niechaj dopomoga dla przetrwania pismu tego co polska klasa robotnicza przeżywa.

Góra księży

Jak dowiadujemy się zaczynają ostatnio awansować i księży.

Za p. Prystora wszystko możliwie! Oto ksiądz, Jan Dąbrowski, został komisarzem Kasy Chorych w Nowym Sączu.

Śmieszne to wszystko, o! śmieszne. Gdzież rozum w tym Lwowskim Urzędzie Ubezpieczeń?

Co mają klechy z ubezpieczeniami społecznymi?

Szczęść Boże, księżel

